Prava pacijenata
Pregled

Dobro informisane pacijentice i pacijenti koji znaju svoja prava, mogu aktivno učestvovati u predloženom tretmanu i stupiti u odnos pun povjerenja sa ljekarom i medicinskim osobljem.

1. Pravo na objašnjenje

Imate pravo da budete jasno i na odgovarajući način informisani o svom zdravstvenom stanju, planiranim pregledima i tretmanima, očekivanim koristima i svim rizicima, prognozi i finansijskim aspektima.

Kada uđete u zdravstvenu ustanovu, dobit ćete informacije u papirnom ili elektronskom obliku o svojim pravima i obavezama i uslovima boravka.

2. Slobodan i informirani pristanak

Ako imate sposobnost odlučivanja (ako možete procijeniti situaciju i donijeti logične odluke), liječenje se smije provesti samo ako ste - bilo da ste punoljetni ili maloljetni - svoj pristanak dali slobodno (bez pritiska ili prisile) i informirano (sa punim poznavanjem činjenica).

3. Oporuka pacijenta i zastupanje u slučaju nesposobnosti odlučivanja

Možete napisati oporuku u kojoj ćete navesti na koje medicinske tretmane želite, a na koje ne želite pristati i odrediti nekoga da vas zastupa u slučaju da izgubite sposobnost odlučivanja. Ova osoba može odlučiti o liječenju u vaše ime (tj. u skladu sa vašim pretpostavljenim željama i interesima) ako to više niste u mogućnosti.

4. Slobodan izbor zdravstvenog radnika i/ili zdravstvene ustanove

Da li možete slobodno birati zdravstvenog radnika ili zdravstvenu ustanovu u velikoj mjeri zavisi od modela zdravstvenog osiguranja koji odaberete. Bolničko liječenje u privatnoj klinici ili izvan kantona možda neće biti u potpunosti pokriveno vašim osnovnim osiguranjem. Zbog toga bi uvijek trebalo da pažljivo pročitate opće uslove svog osnovnog i dopunskog osiguranja.

Kod ambulantnog liječenja, slobodni ste odabrati zdravstvenog radnika kojem se želite obratiti, osim ako ne odaberete model osiguranja koji ograničava ovaj izbor (npr. model porodičnog ljekara ili mreža njege).

Katalog i kvaliteta usluga obuhvaćenih obaveznim osnovnim osiguranjem ostaju isti.

5. Mjere prinude

Svako liječenje protiv vaše volje ili uprkos vašem otporu smatra se prinudnim, bez obzira da li se radi o ograničavajućoj mjeri ili liječenju bez pristanka.

Morate biti u mogućnosti da samostalno pristanete na liječenje koje vam je predloženo; a to znači na osnovu pouzdanih informacija i nakon pažljive procjene. Mjere moraju odgovarati vašim ličnim vrijednostima.

U principu, svaka primjena prinude je zabranjena; međutim, u medicini postoje izuzetne situacije u kojima je primjena mjera prinude neizbježna(npr. u psihijatrijskoj klinici). Međutim, za to postoje strogi, zakonski regulirani zahtjevi.

6. Profesionalna tajna u zdravstvu

Imate pravo na to da se svi vaši podaci tretiraju povjerljivo. Zdravstveni radnici dužni su čuvati profesionalnu tajnu, poznatu i kao ljekarska tajna. Oni moraju zadržati za sebe sve što saznaju obavljajući svoj posao.

Osim izuzetaka propisanih zakonom, oni ne smiju prosljeđivati informacije trećim licima bez vašeg pristanka. Profesionalna tajna važi i između zdravstvenih radnika.

Svrha profesionalne tajne je zaštita vaše privatnosti i zaštita radnika koji moraju šutjeti o stvarima koje su im povjerene.

7. Pravo na uvid u zdravstveni karton

Imate pravo na uvid u svoj zdravstveni karton i da vam se objasni njegov sadržaj. U zavisnosti od kantona, dokumente možete dobiti u originalu ili kao kopiju i proslijediti ih zdravstvenom radniku po vašem izboru.

8. eHealth i elektronski zdravstveni karton

Imate pravo na elektronski zdravstveni karton (EPD). Tako možete da učestvujete u upravljanju vašim zdravstvenim podacima i da digitalno pristupate vašim medicinskim informacijama.

EPD prikuplja digitalne kopije najvažnijih podataka koje čuvaju vaši pružatelji zdravstvenih usluga. Na ovaj način treba da se pojednostavi razmjena podataka između zdravstvenih radnika i zajedničko donošenje odluka. Kao i vi, zdravstveni radnici koji vas liječe također mogu imati uvid u ove informacije u bilo kojem trenutku. EPD je zaštićen i osiguran. On pripada vama i vi slobodno odlučujete ko mu smije pristupiti.

9. Greške u liječenju

Imate pravo na liječenje uz odgovarajuću medicinsku njegu. U slučaju greške u liječenju, imate pravo tražiti objašnjenje od stručnjaka koji vas je liječio. Možete postaviti bilo kakva pitanja da biste razumjeli šta se dogodilo. Također imate pravo da zatražite drugo ljekarsko mišljenje i da kontaktirate organizaciju za prava pacijenata za dalju pomoć.

U medicini ne postoji nulti rizik; Svaki medicinski tretman nosi rizike. Ako se nakon liječenja pojave komplikacije, to ne znači automatski da je zdravstveni radnik napravio grešku i da je za to odgovoran

10. Pravo na pomoć i savjet

Tokom cijelog boravka u zdravstvenoj ustanovi imate pravo na pomoć. Imate pravo na podršku od članova svoje porodice i da održavate kontakt s vašim okruženjem. Također možete dovesti osobu sa strane za podršku, na primjer iz organizacije pacijenata.

Ako se liječite kod kuće, osoba koja vam je bliska može vam pomagati i pratiti vas. Može vam redovno pomagati u vašoj svakodnevnoj rutini.

11. Donacija organa i tkiva

Imate pravo da tokom svog života odlučite da li želite donirati svoje organe za transplantaciju.

Takozvano rješenje o saglasnosti važi najmanje do 2026. godine, što znači: Organi i tkivo se mogu uzeti od preminule osobe samo ako su ona ili njeni srodnici dali svoj pristanak. Očekuje se da će se u Švicarskoj od 2026. godine koristiti prošireni model rješenja prigovora, što znači: U principu se svaka osoba smatra donorom organa i tkiva osim ako za života nije izjavila da ne želi donirati. Ako neko za života nije zabilježio svoju volju po tom pitanju, o tome odlučuju članovi porodice, uzimajući u obzir pretpostavljenu želju preminule osobe. Ako osoba nije zabilježila svoju volju po tom pitanju i ne može se doći do članova porodice, organi ili tkivo se ne smiju uzimati.

Donacije organa, tkiva ili ćelija su besplatne; zabranjena je trgovina njima.

12. Njega na kraju života

Svi imamo pravo na dostojanstven i miran kraj naših života. U posljednjoj fazi života, pacijenti bi trebali dobiti liječenje i podršku koji imaju medicinskog smisla i prilagođeni željama i potrebama oboljelih. Njihov cilj je održati ili poboljšati kvaliteta života do samog kraja.

Ljudi na kraju života imaju pravo na palijativnu njegu, uključujući ublažavanje simptoma i bolova, njegu

za poboljšanje udobnosti i, po želji, odgovarajuću psihološku, socijalnu i duhovnu podršku. Također imate pravo na pratnju kada posjećujete pružatelje zdravstvenih usluga.

13. Obaveze pacijenata

Kao pacijentica ili pacijent imate prava, ali i obaveze, kao što su npr. poštivanje naređenog liječenja i informisanje zdravstvenih radnika koji se o vama brinu o važnim stvarima koje utiču na vaše zdravlje. Poštivanje ovih obaveza značajno doprinosi kvalitetu vašeg liječenja.

Zahvaljujući vašem aktivnom sudjelovanju, zasnovanom na komunikaciji, međusobnom povjerenju i poštovanju, zdravstveni i socijalni radnici mogu vam ponuditi liječenje koji najbolje odgovara vašim vrijednostima i željama.

Želite više informacija, trebate pomoć ili savjet?

Zatražite našu detaljnu brošuru “Prava pacijenata na jednom mjestu” ili kontaktirajte odjel za zdravstvo u vašem kantonu:

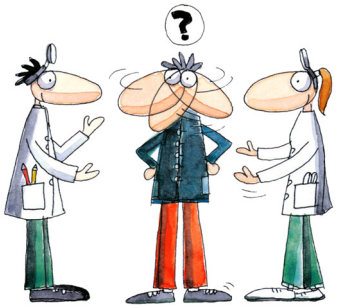

Mjera kantona Bern, Fribourg, Ženeva, Jura, Neuchâtel, Ticino, Vaud i Valais.